

I-II / 2024 NR 11

COPERNICUS

SZKOŁA PODSTAWOWA NR 4 IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA
W ANDRYCHOWIE

Walentynki

Szkolny Konkurs Mitologiczny

Sport

Bezpieczne ferie

Zagadka miesiąca

Zielarstwo

Drodzy Czytelnicy!

Nowy rok, nowe możliwości... Szanowni czytelnicy, dzielimy się z Wami kolejnym „Copernicusem”. Spieszmy z dobrą nowiną – niebawem ferie zimowe! Uważajcie na siebie!

Tradycyjnie, jeżeli chcielibyście się z nami czymś podzielić lub podpowiedzieć o czym powinniśmy napisać, dajcie znać – to adres redakcyjny: copernicus.gazetkaSP4@gmail.com

Pozdrawiamy

Co się w gazecie mieści, czyli spis treści:

1. Bezpieczne ferie zimowe
2. Poznajmy się
3. Dział biologiczny
4. Mitologia grecka
5. Szkolny Konkurs Mitologiczny
6. Sport
7. Aktualności
8. Walentynki 2024
9. Jacie Kwacze
10. Sonda
11. Zagadka miesiąca
12. Zielarstwo

(www. kreatywnelekcje.wordpress.com)

Bezpieczne ferie zimowe, to gwarancja udanego wypoczynku. Aby jednak odpocząć, znaleźć chwilę na ulubione zainteresowania oraz spędzić czas z rodziną i najbliższymi, nie możesz zapomnieć o podstawowych zasadach bezpieczeństwa!

Zasady bezpiecznych ferii zimowych podczas zabaw na śniegu, lodowisku i kuligu:

1. Unikaj korzystania ze ślizgawek w pobliżu drogi i zbiorników wodnych.
2. Wybieraj tereny, na których nie ma drzew i nierówności, aby uniknąć potencjalnie niebezpiecznych sytuacji podczas saneczkowania.
3. Przestrzegaj zasad bezpieczeństwa podczas jazdy na sankach, unikaj wchodzenia na tor jazdy, gdy inni z niego korzystają.
4. Nie doczepiaj sanek do pojazdów, gdyż stanowi to poważne ryzyko wyrządzenia krzywdy sobie i innym.
5. Przed każdą jazdą na sankach dokładnie sprawdzaj, czy sprzęt nie ma wystających śrub, gwoździ lub uszkodzonych szczebli.
6. Podczas rzucania śnieżkami, nie łącz miękkiego śniegu z twardymi przedmiotami, takimi jak lód czy kamienie, gdyż może to doprowadzić do poważnych obrażeń i uszkodzeń ciała wymagających hospitalizacji.
7. Nigdy nie celuj śnieżkami w twarz ani nie rzucaj nimi w jadące pojazdy, co mogłoby prowadzić do kolizji lub wypadku drogowego.
8. Nigdy nie rzucaj śnieżkami w pieszych i okna domów.
9. Podczas jazdy na łyżwach korzystaj tylko z wyznaczonych obszarów, unikaj lodowisk na zamrzniętych jeziorach, stawach, rzekach i wykopach.
10. Ślizgaj się wyłącznie na placach przeznaczonych do tego celu, takich jak miejskie ślizgawki i lodowiska.
11. Zawsze noś na odzieży wierzchniej odblaski, szczególnie po zmroku.
12. Nie strącaj sopli lodu, które zwisają z dachów lub drzew.
13. Nie wbiegaj na lód, który załamał się pod kimś.

(źródło: <https://rankomat.pl/turystyka/bezpieczne-ferie>)

Poznajmy się

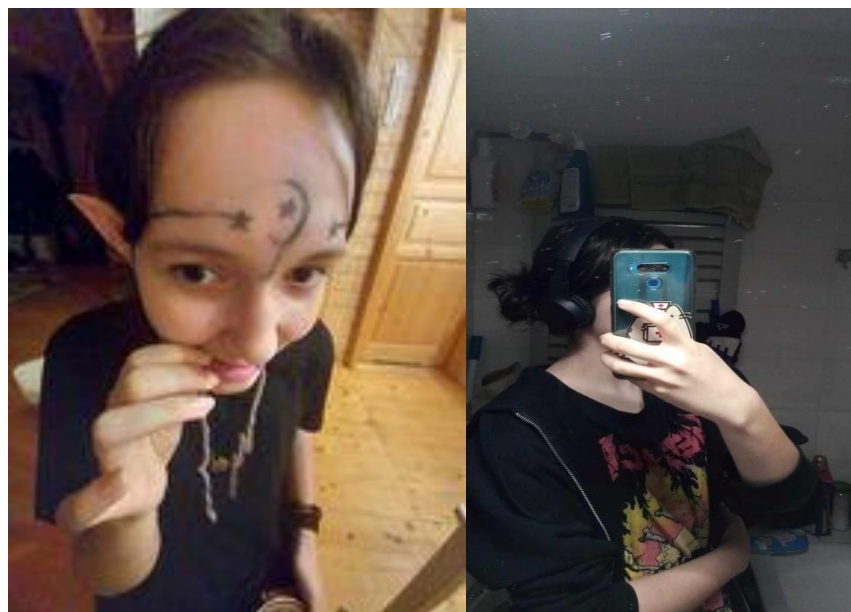
DRODZY CZYTELNICY!

Mam na imię Jagoda i jestem uczennicą klasy 7a. Uczęszczam na kółko dziennikarskie, dlatego w tym wydaniu opowiem Wam coś o sobie. Mam 13 (za niedługo już 14) lat. Trenuję karate oraz gram na gitarze. Mam dwóch braci

- Szymona

i Aleksandra. Posiadam też kota o imieniu Hexe, pająka o imieniu Zundurugulu (gatunek Caribena Versicolor) oraz chomika o imieniu Maurycy Pimpek Pierwszy. Moim ulubionym kolorem jest czarny. Dlatego głównie też ubieram się w tym kolorze. Nie lubię sukienek, spódnic, topów oraz bardziej obcisłych ubrań. Kocham chodzić w luźnych spodniach oraz luźnych bluzkach, które są dosłownie, jak worek. To tyle... .

Dziękuję

Dział biologiczny

Zwierzęta zimowe:

Wiele gatunków zwierząt zimą **hibernuje**, czyli znacznie spowalniają swoje procesy życiowe i obniżają temperaturę ciała (wyłączają termoregulację - zdolność do utrzymywania stałej temperatury). Można to porównać do głębokiego snu spowodowanego niesprzyjającymi warunkami środowiskowymi. Takimi zwierzętami są na przykład:

Świstaki przesypiają całą zimę, bo nie są w stanie zgromadzić wystarczająco dużych zapasów, aby móc bezpiecznie wybudzić się i ponownie zasnąć. (W trakcie wybudzania zużywają dużą część zapasów). Zimą spędzają w swoich norach, zatykając wylot trawą i korzeniami.

Jeże zimują samotnie. Gdy nastanie niska temperatura, wypatrują spokojnego miejsca, w którym mogą przespać zimę, po czym zakopują się pod warstwą gałęzi i jesiennych liści, a następnie - zwijają w kulkę.

Nietoperze zimują w jaskiniach, sztolniach, na strychach lub w piwnicach, zawsze w pozycji głową do dołu. W trakcie zimowego snu, temperatura ciała tego ssaka spada aż o 30 stopni Celsjusza. Od czasu do czasu budzą się, by poszukać lepszego miejsca lub załatwić potrzeby fizjologiczne

Źródła :

<https://www.national-geographic.pl/artukul/zwierzeta-zapadajace-w-sen-zimowy-lista-gatunkow-i-ciekawostki-o-snie-zimowym>

Gabriela Kowalska

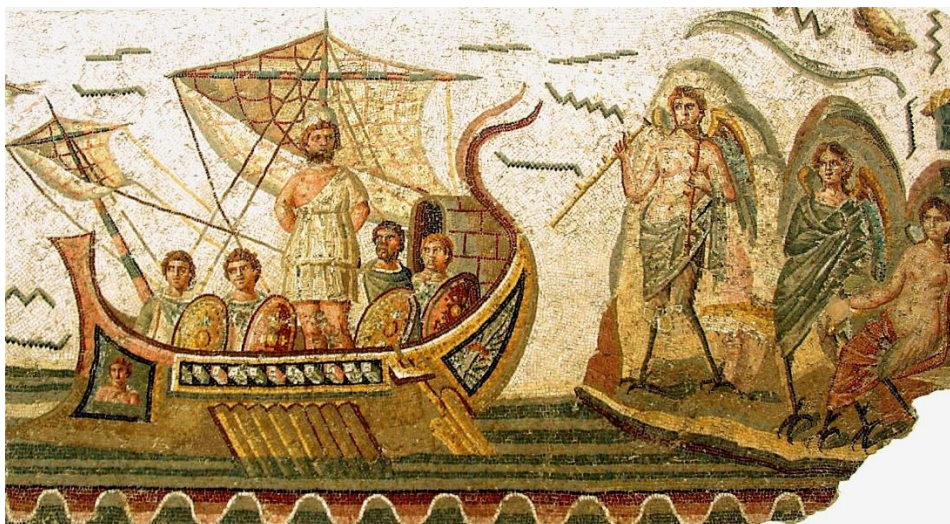

Mitologia grecka. Po co nam taka wiedza?

Lubicie bajki? Ja w młodości bardzo lubiłem i sympatia do nich pozostała do dziś. Przeczytałem wtedy wszystkie bajki jakie miała na regałach Biblioteka Miejska w Andrychowie. Dzieckiem byłem w latach 80-tych minionego stulecia. Nie były to czasy tak rozwiniętej techniki jak dziś. Nie było smartfonów, konsoli, telewizji satelitarnej i innych gadżetów. Czytanie bajek było jak podróż do innego świata, świata magii, przygód niezwykłych bohaterów i ich magicznych umiejętności. Czytanie uruchamia wyobraźnię na innym poziomie jak coś podane wprost na przykład w postaci filmu. Czytany tekst trzeba sobie wyobrazić, podróżując do innego świata. Mity to takie jakby bajki. Czytałem różne mitologie, ale na pierwszym miejscu była grecka. Każdy z autorów opowieści o bogach i herosach przedstawiał je w trochę inny sposób. Troszkę inny był świat mitów Jana Parandowskiego, inny Wandy Markowskiej, a w nieco zabawny sposób ubarwił swoją opowieść o religii Hellady Robert Graves. No więc kibicowałem Heraklesowi w wykonywaniu jego prac, bawiło mnie jak stada krów kradł dopiero co urodzony boski Hermes i smuciła silniejsza od śmierci miłość Orfeusza do Eurydyki. Wyobrażałem sobie jak mogła wyglądać walka olimpijskich bogów z tytanami i jak ciskał piorunami gromowładny Zeus. Niesamowite były dla mnie przygody Greków podczas oblężenia Troi zawarte w Iliadzie, gdzie Achilles stoczył wspaniałą pojedynek z mężnym Hektorem oraz niesamowite przygody mądrego Odyseusza, powracającego do rodzinnej Itaki zawarte w Odysei.

Organizując Szkolny Konkurs Wiedzy o Mitologii Greckiej chcemy zaprosić Was do tego niezwykłego świata. Trudno wyobrazić sobie dobrze wykształconego człowieka nie znającego mitologii, wiedzy o starym greckim świecie postaci potężnych, zabawnych, strasznych i tragicznych. Czytajcie mitologię i do zobaczenia na konkursie. Powodzenia!

Marek Małyśa

Mozaika przedstawiająca Odyseusza słuchającego śpiewu syren

Szkolny Konkurs Mitologiczny

Marzec jest idealnym miesiącem, by wykazać się wiedzą z zakresu greckiej mitologii. Zapraszamy chętnych uczniów z kl. 4-8 do wzięcia udziału w Szkolnym Konkursie Mitologicznym. Odbędzie się on 25 marca 2024 r., o godz. 14.00. Zapisy do 18 marca u pani Marty Paczyńskiej lub pana Marka Małysy.

Zagłądajcie w "szkolne zakamarki", czytajcie gazetki na korytarzach, zaprzyjaźnijcie się z "Mitologią" Jana Parandowskiego i bądźcie mistrzami mitologii. Dodatkowymi punktami w konkursie będzie prawidłowe rozwiązanie gry "Ja mam - kto ma" z dziedziny mitologii. Szukajcie żółtych karteczek z pytaniami i odpowiedziami. Następnie ułóżcie je w odpowiedniej kolejności, zapiszcie na kartce i oddajcie organizatorom w dniu konkursu. (Karteczek jest 27).

ZAPRASZAMY

SPORT

Finały miejsko - gminne Igrzysk Dzieci oraz Igrzysk Młodzieży Szkolnej w pływaniu

8 grudnia na Krytej Pływalni w Andrychowie odbyły się finały miejsko-gminne [Igrzysk Dzieci oraz Igrzysk Młodzieży Szkolnej](#) w pływaniu.

Szkołę reprezentowali: Jan Kukuła kl. 1c, Wojciech Wróbel kl. 3b, Anna Mrzygłód kl. 6d, Adam Sośniecki kl. 5a, Mateusz Piwowarczyk kl. 5a, Igor Kwak kl. 6c, Łukasz Dobrzański kl. 6d, Zuzanna Jończyk kl. 7d, Małgorzata Smolarek kl. 7c, Yeva Chernova kl.7b, Grzegorz Gibas kl. 7b

Oto ich wyniki:

1. Małgorzata Smolarek - II miejsce w stylu dowolnym,
2. Anna Mrzygłód - III miejsce w stylu grzbietowym,
3. Mateusz Piwowarczyk - II miejsce w stylu dowolnym,
4. Wojciech Wróbel - I miejsce w stylu klasycznym,
5. Igor Kwak - III miejsce w stylu dowolnym,
6. Grzegorz Gibas - II miejsce w stylu klasycznym

Finał miejsko-gminny Igrzysk Dzieci w Tenisie Stołowym Dziewcząt i Chłopców

26 stycznia w Szkole Podstawowej w Zagórniku odbył się [finał miejsko-gminny Igrzysk Dzieci](#)

w Tenisie Stołowym Dziewcząt i Chłopców.

Naszą szkołę reprezentowali uczniowie: Kinga Przysiał, Barbara Rupik, Emilia Sordyl-Kuś, Maja Żyła oraz Igor Kwak.

Oto ich wyniki:

1. Kinga Przysiał zajęła w tych zawodach I miejsce, pokonując 10 innych dziewcząt,
2. Emilia Sordyl-Kuś zajęła VI miejsce.

Finał miejsko - gminny Igrzysk Dzieci w Koszykówce chłopców

2 lutego w Szkole Podstawowej nr 4 w Andrychowie odbył się **finał miejsko - gminny Igrzysk Dzieci w Koszykówce chłopców**. Nasza szkoła zajęła III miejsce.

Reprezentowali nas:

1. Igor Kwak
2. Łukasz Dobrzański
3. Eryk Smaza
4. Kristian Giannotta
5. Jakub Bozowski
6. Oskar Studnicki
7. Bartosz Szypuła
8. Stanisław Drąg
9. Patryk Czerwik
10. Damian Wróbel
11. Konrad Wardzyński

SUKCESY TENISISTÓW Z NASZEJ SZKOŁY

29 stycznia w Szkole Podstawowej w Choczni odbył się **finał powiatowy Igrzysk Młodzieży w Tenisie Stołowym Indywidualnym**. Naszą szkołę reprezentowali: Emil Wdowik, który wywalczył w gminie Andrychów IV miejsce oraz Maja Kycior, która startowała z VI miejsca.

W dniu 30 stycznia w Szkole Podstawowej w Choczni odbył się **Igrzysk Dzieci Finał powiatowy w Tenisie Stołowym Indywidualnym**. Naszą szkołę reprezentowały: Kinga Przysiał z klasy 6c, która wywalczyła w gminie Andrychów I miejsce oraz Emilia Sordyl - Kuś z klasy 6c, która startowała z VI miejsca.

W dniu 31 stycznia również w Choczni odbył się **finał powiatowy Igrzysk Dzieci w Tenisie Stołowym Drużynowym Dziewcząt**. Szkołę reprezentowała drużyna w składzie: Kinga Przysiał i Barbara Rupik. Dziewczęta w gminie zajęły II miejsce drużynowo.

III miejsce w finale gminnym w koszykówce dziewcząt!

6 lutego w Szkole Podstawowej nr 2 w Andrychowie odbył się **finał miejsko - gminny Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Koszykówce Dziewcząt.**

Naszą szkołę reprezentowały: Wiktoria M. 7b , Natalia P. 7b , Majka K. 7d , Aleksandra M. 7c, Małgorzata S. 7c, Lilianna M. 7a, Martyna W. 8b, Adrianna K. 8b, Natalia W. 8a, Maja G. 8a.

Finały powiatowe - Igrzysk Dzieci oraz Igrzysk Młodzieży Szkolnej w pływaniu

7 lutego na Krytej Pływalni "Delfin" w Wadowicach odbyły się **finały powiatowe - Igrzysk Dzieci oraz Igrzysk Młodzieży Szkolnej w pływaniu.**

Naszą szkołę reprezentowali:

1. Wojciech Wróbel kl. 3b,
2. Anna Mrzygłód kl. 6d,
3. Mateusz Piwowarczyk kl. 5a,
4. Igor Kwak kl. 6c,
5. Małgorzata Smolarek kl. 7c,
6. Grzegorz Gibas kl. 7b.

Wielki sukces - I miejsce w powiecie, w swojej kategorii wiekowej, w stylu klasycznym, zdobył nasz najmłodszy reprezentant - Wojciech Wróbel z klasy III, a tym samym uzyskał awans do finału wojewódzkiego.

Natalia P.

Aktualności

"Kolorowy zawrót głowy" - czyli dzień otwarty dla przedszkolaków za nami!
Serdecznie zapraszamy do naszej szkoły!

Konkurs recytatorski

Przed feriami odbył się w naszej szkole Konkurs Recytatorski dla uczniów z kl. 4 - 8. Wszyscy uczestnicy pięknie deklamowali wybrane przez siebie wiersze. Jury w składzie: p. Alicja Kania, p. Renata Babska i p. Marta Paczyńska wyłoniło najlepszych.

Oto wyniki konkursu:

I miejsce - Maria Małyś (4c)

II miejsce ex aequo - Mieszko Zacny (8a), Emilia Zięba (6c)

III miejsce ex aequo - Jarin Mehjabin (4c), Michalina Warchoń (4b)

Wyróżnieni:

Franciszek Golenia (4a)

Martyna Gorączko (4b)

Marcelina Surma-Szczerska (4c)

Hanna Kukiela (4c)

Serdecznie gratulujemy!

Dzień Patrona

Z okazji Święta Patrona Szkoły pracowaliśmy metodą projektu pt. "Wyruszamy w kosmos" oraz braliśmy udział w uroczystym apelu.

WALENTYNKI 2024

Dla Julii Płonki z 5b. Jesteś najlepszą Bestie na świecie. Love

Dziękujemy za 2,5 roku wspólnej pracy. Miłego dnia. Dla Pana Tomiczka od klasy 7d.

Dla Wiktorii Kotry. Lubię Cię, jesteś miła, tajemnicza osóbką.

Lovciam Cię. Dla Martyny Gawron 7a.

Do Kuby Mizery z kl. 5c I'm sorry don't leave me.

Od anonimowej wielbicielki dla Igora Dudka

Dla Mileny od Hani

I LOVE MARY Marysia Małysa 4c

Dla Nikodema Pietrasa - ładny jesteś XOXO

DLA PANI NATALII OD JULII

Dziękujemy za całe 2,5 roku 7b

Dziękuję Państwu za naukę, którą dzielicie się z nami. Do pań: M Dudki, E Kurek, L Kuśnierz, Z Kun, M Wnętrzak, i pana M Tomiczka

Do moich miśków Natalii P., Wiktorii M., Oli M., Leny K., Gosi S., Kasi K., Majki M., Lenki W., Jagody W., Zuzy S. i całej reszty. Wierzę w Was <3 A.S.

Dla Liliany Bakalarskiej. Kocham cię po przyjacielsku <3

Dla Anastazji Styśło 7b. Jesteś super, bardzo Cię lubię.

Dla Nikodema Babińskiego 6b. Jesteś ok (:

Dla pani Sylwii Jończyk. Dziękuję za pomoc co dnia, Zuzia.

Dla Marceliny Surmy-Sczerskiej, życzę Ci wszystkiego dobrego z okazji walentynek <3

Wszystkiego walentynkowego i nie tylko, do Roberta Gawrona.

Dla Nikodema Babińskiego, bardzo Cię lubię.

Dla Juli Rzegotki 4c. Wszystkiego dobrego z okazji zbliżających się walentynek, bardzo Cię lubię. <3

Do Alberta Nikliborca z 7d, jesteś wspaniałą osobą, kocham Cię <3.

DLA PANI KRYSI <3.

Dla Hanny Kukieli z 4c, lubię Cię <333.

Dziękuję pani za te 4 lata nauki i pomoc w popełnianiu mniejszej ilości błędów słownych, do pani Ewy Kurek.

Serdeczne życzenia walentynkowe dla członków koła dziennikarskiego <3.

Dla Kubu Kłobucha z kl. 6c - lubię Cię :)

Zosiu z 7b - zostań moją walentynką <333

Dla Mai Mikołajek z 4b. Maju lubię Cię.

DLA SUPER KOLEŻANKI IGI ZACHARSKIEJ Z KLASY 4C.

Dla Mai Malinki z klasy 7c. Jesteś fajna, lubię Cię

Dla Marka Miarki, kocham Cię misiu <3.

Hej ciociu! Miłych walentynek!. Dla Joanny Rychter - nauczycielki.

Lubię Cię, jesteś super. Dla Kai Gibas z 4c.

Dla Filipa Styły z kl. 7c Jesteś spoko kuzynem <3 Od kuzynki.

Dla najlepszej koleżanki Marysi Małysy z klasy 4c.

Drodzy uczniowie! Z okazji walentynek życzę Wam dużo zdrowia i szczęścia.

Wszystkim uczniom i nauczycielom naszej szkoły, wesołych walentynek.

Dla pana Ireneusza Fornalika – udanych walentynek.

Nika – jesteś najlepszą koleżanką, jest mi z Tobą zawsze wesoło. Dla Niki z kl. 2c od Marii Klantsatej

KOCHAM CIĘ – w różnych językach...

j. polski: kocham Cię

j. ukraiński: я тебе люблю

j. rosyjski: Я тебя люблю

j. portugalski: Eu te amo

j. rumuński: Te iubesc

j. słowacki: L'úbim ťa

j. angielski: I love you

j. hiszpański: Te amo

j. węgierski: Szeretlek

j. turecki: Seni seviyorum

j. czeski: Miluji tě

j. bułgarski: Обичам те

j. francuski: Je t'aime

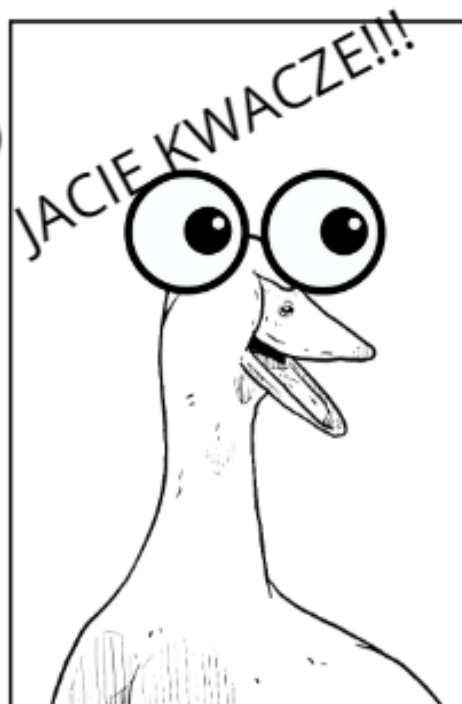
j. japoński: 愛してます

JACIE KWACZE!!!!

Wg Kaczki Kazika

Autor: Jagoda Wrona

SONDA wśród uczniów klas 1-3

W tym numerze „Copernicusa” zadaliśmy naszym najmłodszym koleżankom i kolegom poniższe pytania:

1. Jaka jest Twoja ulubiona bajka?
2. Jaka jest Twoja ulubiona postać z bajki?
3. Jaka jest Twoja ulubiona piosenka?
4. Gdybyś miał/a wybrać książeczkę z bajki, to którą?

Witek Galas z kl. 2a

1. Psi patrol
2. Cheis, bo lubię policję
3. Muzyka z Geometry dash

Igor Wardzyński z kl. 2c

1. Koszmarny Karol
2. Koszmarny Karol
3. Palion Zielone
4. Borówka

Zagadka miesiąca

Na czym to polega? W każdym numerze szkolnej gazetki będą podchwytliwe, bądź wymagające myślenia, zagadki. Czy uda Ci się je rozwiązać?

Zagadka miesiąca:

Co zapewnia siłę oraz moc do przechodzenia przez ściany?

Odpowiedź znajduje się na ostatniej stronie „Copernicusa” 😊

Zielarstwo

Stare polskie przysłowie mówi: „Idzie luty, podkuj buty”. Zdziwiającym faktem jest spora ilość ziół, jakie można wtedy zebrać. „W marcu, jak w garncu”, to inny zwrot, mówiący o zmiennej marcowej pogodzie, a to jednak wtedy wszystko budzi się do życia. Luty i marzec:

Nazwa Zioła:	Mc	Zastosowanie, właściwości:
Kłącze Wężownika	II, III	Przeciwwkrwotoczny, przeciwdrobnoustrojowy, przeciwzapalny. Stosowany przy chorobach przewodu pokarmowego oraz problemach skórnych.
Korzeń Łopianu	II, III	Oslania i regeneruje błonę śluzową gardła i przełyku, działa przeciwzapalnie, pomocny w przypadku łagodzenia przewlekłych stanów zapalnych, np. stawów
Korzeń Lubczyka	II, III	Dobrze wpływa na serce i układ krwionośny.
Kora Kasztanowca	II, III	Przeciwzapalna, ściągająca, usprawnia przepływ krwi, przeciwbakteryjna, pomocna przy uszkodzeniach skóry.
Korzeń Biedrzeńca Wielkiego	II	Środek wykrztuśny i rozkurczowy. Polecany w astmie i problemach z górnymi drogami oddechowymi.
Korzeń Glistnika (jaskółcze ziele)	II, III	Polecany w leczeniu kurczaków i brodawek, a także działa przeciwgrzybiczo, przeciwbólowo i przeciwalergicznie
Kora Kaliny	III	Przeciwwkrwotoczna, przeciwskurczowa, przeciwzapalna, ściągająca i uspokajająca.

Bonus z okazji walentynek:

Najczęstszym i najpopularniejszym kwiatem walentynkowym jest róża, symbolizująca miłość. Określona ich ilość może sporo nam powiedzieć, jest to tzw. mowa kwiatów. A oto kilka przykładów:

- 1 róża - wciąż Cię kocham
- 2 róże - odwzajemniam Twoje uczucia
- 3 róże - kocham Cię
- 5 róż - miłość, szacunek, wdzięczność
- 7 róż - jestem Tobą zauroczony
- 9 róż - bądźmy razem na zawsze
- 11 róż - jesteś moim skarbem
- 13 róż - tajemniczy wielbiciel lub wyznanie szczerzej i prawdziwej przyjaźni
- 15 róż - przepraszam (na przeprosiny)

Źródła, z których korzystałam:

<https://kwiaciarniavivaldi.pl/mowa-kwiatow-symbolika-roz-roz-bukiecie/>

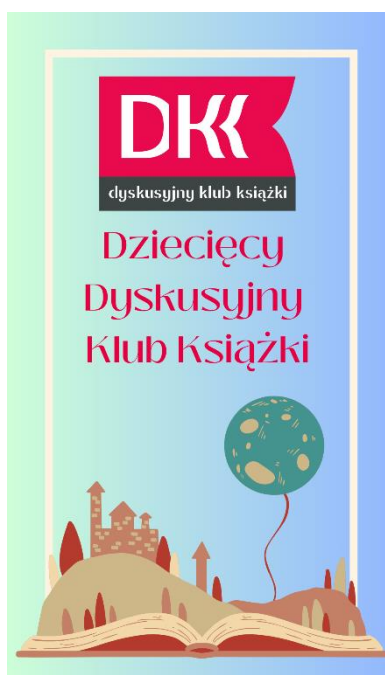
<https://www.pracowniazioł.pl/kalendarz-zbioru-zioł-leczniczych/>

Gabriela Kowalska

Kluby Książki już się spotykają

DDKK w klasach 2. spotyka się w ostatni piątek miesiąca

Dzielność „Dofinansowano ze środków Instytutu Książki pochodzących z dotacji celowej Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego”

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

DKK Literackie Czwartki w klasach 1. spotyka się w ostatni czwartek miesiąca

Odpowiedź do zagadki miesiąca: drzwi.

J.W.

Skład redakcji:

Redaktor naczelna: Amelia Suszał

Dziennikarze: Gabriela Kowalska, Maria Małysa, Natalia Płonka, Marcelina Surma - Szczerska, Jagoda Wrona

Opieka redakcyjna: p. Marta Paczyńska, p. Bożena Błasiak

Adres redakcji: Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Mikołaja Kopernika w Andrychowie, ul. Włókniarzy 10a

Adres e-mail: copernicus.gazetkaSP4@gmail.com